

PREDUVJETI USPJEŠNE PROVEDBE EU PROJEKATA

7. prosinca 2021.

Sadržaj

- Uvodno o upravljanju projektima, programima, portfeljem – projektifikacija kao strateško usmjerenje
- Uloge u projektima i raspodjela uloga između internog i vanjskog osoblja
- Organizacija projektnog tima na primjeru „Pilot projekta uvođenja naprednih mreža”
- Jačanje kapaciteta projektnog tima

Predavači

- Jelena Kljaić Šebrek
- Mario Protulipac
- Mladen Perkov

Projektifikacija i projektno orijentirane organizacije

Projektifikacija = opći proces razvoja u kojem tvrtke u većoj mjeri usredotočuju svoje poslovanje na projekte, upravljanje projektima i razne vrste struktura sličnih projektima“(Bredin, 2006)

Projektno orijentirane organizacije se mogu definirati kao organizacije koje:

- Definiraju "Upravljanje projektima" kao organizacijsku strategiju
- Primjenjuju privremene organizacije za izvođenje složenih procesa
- Upravljaaju projektним portfeljem različitih vrsta projekata
- Imaju specifične stalne organizacijske strukture za pružanje integrativnih funkcija
- Primjenjuju „Novu paradigmu upravljanja”
- Imaju eksplicitnu kulturu upravljanja projektima
- Doživljavaju se kao organizacije orijentirane na projekte

(Project Management Institute)

Trendovi u projektifikaciji

- 1/3 svih ekonomskih aktivnosti se odvija kroz projekte
- Svjetska banka: 21% svjetskog BDP-a se generira kroz projekte
- 97% organizacija vjeruje kako je PM ključna aktivnost za postizanje poslovnog i organizacijskog uspjeha (PWC, 2021)
- 2006. – 24,4 milijuna zaposlenika u projektno – orijentiranim industrijama
- 2016. – 32,6 milijuna ljudi zaposlenih u projektno – orijentiranim industrijama

	2013. (%)	2017. (%)	
Njemačka	29,3	34,7	20% rast u 5 godina
Norveška	27,1	32,6	24% u sličnom periodu
Island	25	27,7	11% u 5 godina
Hrvatska		33%	

Zašto projekti ne uspijevaju?

Noviji podatak u uspješnosti projekata (*success rate* je oko 70%)

Nedovoljno jasno definirani ciljevi projekta

Rastuća kompleksnost koju ne prate organizacijski i ljudski kapaciteti

---

Nerealni zahtjevi

Upravljanje komunikacijom

Loša prioritizacija zadataka

Preopterećenost resursa

Promjene u politikama upravljanja

Preduvjeti za uspješnu provedbu projekata

Transformacija iz funkcionalne u projektno –
orijentiranu organizaciju

Organizacijske promjene (PMO, HRD i drugi horizontalni
odjeli koji postaju projektno orijentirani)

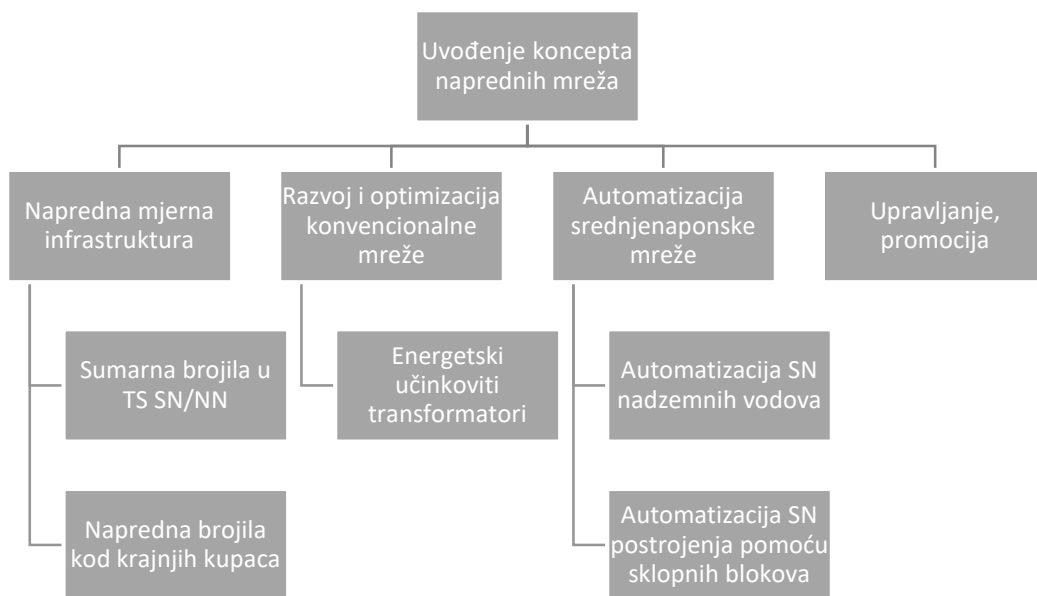
Procesi i standardi

Kadrovske transformacije (certificiranje, podrška HRD-a,
jačanje kapaciteta „horizontalnih funkcija“)

Partnerski pristup

Uspostava upravljanja PPP - ima

Upravljanje jednim projektom

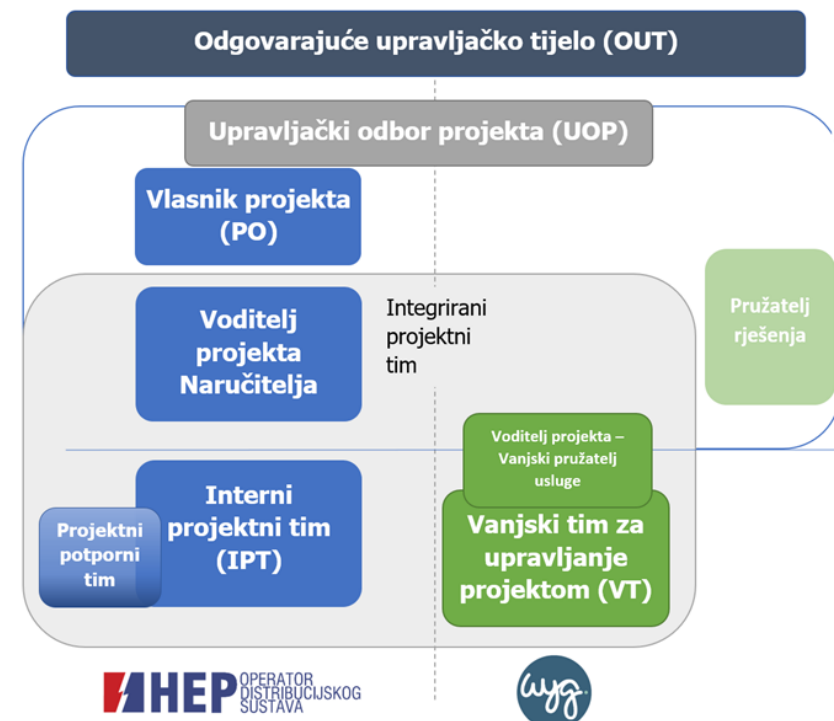
Razina upravljanja poslovanjem

Nadzorno rukovodeća razina

Usmjeravajuća razina

Upravljačka razina

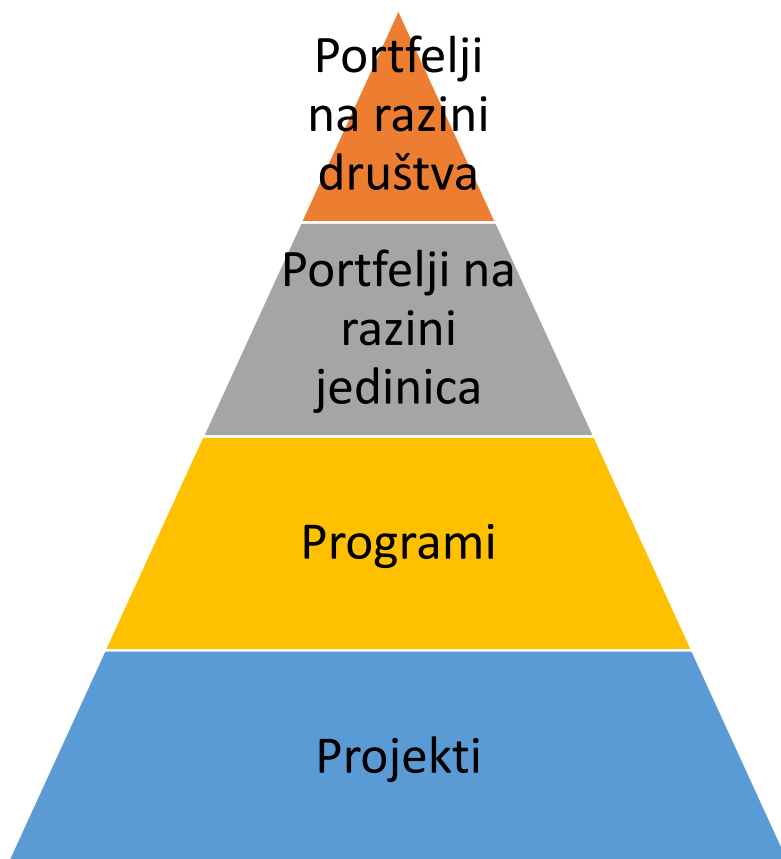
Provedbena razina

Ovaj predložak temelji se na dokumentu Open PM²

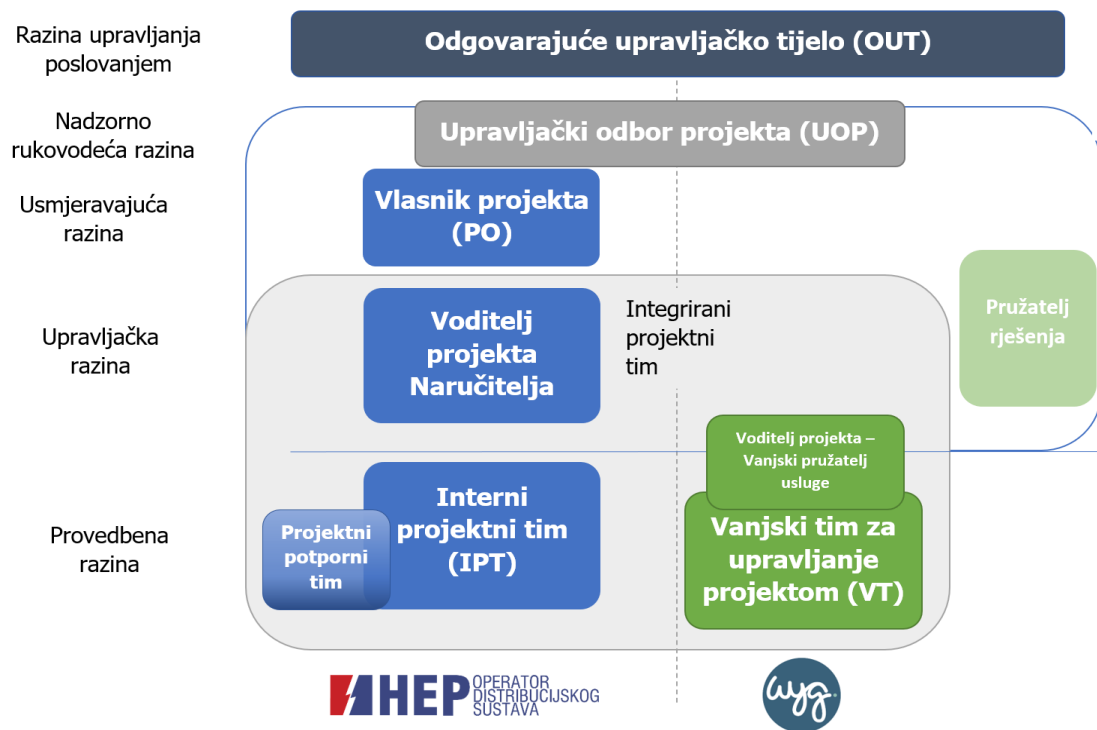

Upravljanje PPP na razini društva

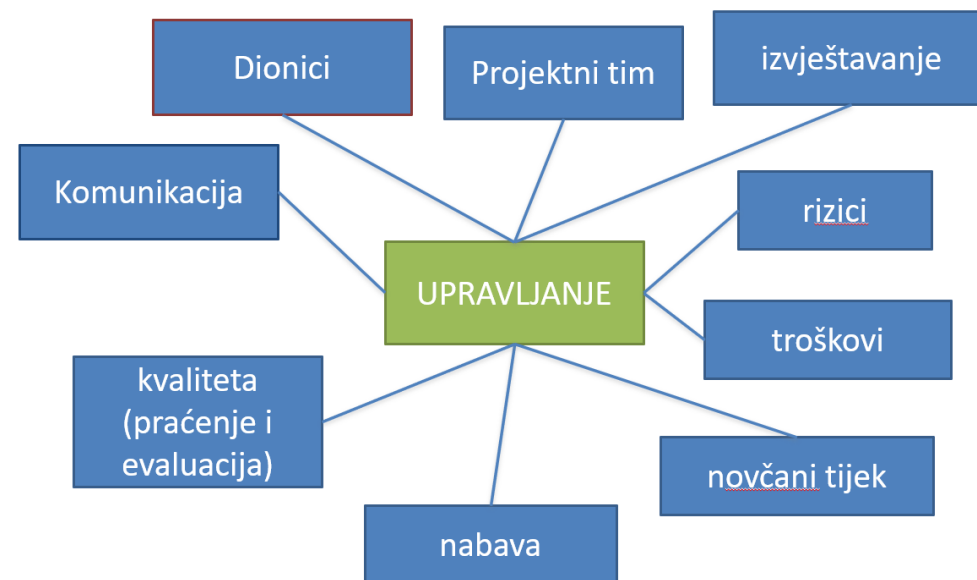

MANAGEMENT	UPRAVLJANJE	PODRŠKA
PMO na razini grupe	Uprava	Kontroling, financije
Decentralizirani PMO-i ili voditelji portfelja	Upravljački odbori za upravljanje portfeljima	Kontroling, financije
Voditelji programa	Upravljački odbori programa	Uredi programa
Voditelji projekata	Upravljački odbori projekata	Projektne uredi

Struktura provedbe

Ovaj predložak temelji se na dokumentu Open PM²

Funkcije unutar projektnog tima

Projektne funkcije (sponzor, voditelj, asistent voditelja, administrator)

Operativne funkcije (koordinatori elemenata, zamjenici koordinatora, operativa)

Horizontalne funkcije (nabava, financije, logistika)

Izazovi koji proizlaze iz složenih organizacijskih struktura

Alokacija resursa nije pravovremeno i kontinuirano osigurana od strane sponzora ili line managera

Osoblje iz funkcijske strukture koje je privremeno u projektima ne može osigurati jasnu raspodjelu radnog vremena ($50\% + 50\% = 150\%$)

Funkcijski voditelji prioritete daju funkcijskim ulogama (u odnosu na projektne)

Osoblje iz funkcijskih struktura nema specifična znanja za rad u projektu (poznavanje alata, metoda i tehnika)

Rješenja:

Formalne odluke
povezane s alokacijom
resursa već u fazi
planiranja projekata

Zaposlenici su svjesni
važnosti projekata i
informirani su o
projektnim aktivnostima
i potrebama

Line manageri u
planiranju rada uključuju
i rad u projektima

Zapošljavanje novog
osoblja

Outsourcing dijela
funkcija

Kontinuirani rad na
jačanju kapaciteta
(znanja, iskustva
zaposlenika)

PMO kontinuirano radi
na jačanju projektne
kulture

Specifičnosti u projektima financiranim iz EU fondova

Primjena EU i nacionalne regulative

Posebno definirana pravila prihvatljivosti izdataka

Obuhvat, vrijeme, proračun definiran ugovorom

U slučaju nepravilnosti – financijske korekcije

Viša razina birokratizacije

Dio Ugovora je projektni obrazac (nekada i studija izvodljivosti)

Javne nabave podložne ex ante i ex post provjeri

Pravila vidljivosti

Pravila vlasništva

Državne potpore

Uloga vanjskih stručnjaka u provedbi projekata

Vanjski voditelj projekta	Jedinica za provedbu projekata (PIU)	Specifične usluge kao podrška upravljanju
Pretežno savjetodavna uloga u upravljanju projektom i podrška internom timu	Upravljanje kompletnim obuhvatom projekta, a dijelom i funkcionalnim zadacima	Specifične usluge u provedbi projekta za koje Korisnik nema dovoljno vlastitih resursa ili specifičnih znanja
Praćenje aktivnosti, rizika, komunikacija, monitoring i kontrola provedbe (npr. scheduler)	Obavlja administrativne i upravljačke funkcije i sastoji se od multifunkcijskog tima stručnjaka iz različitih područja provedbe projekata (npr. koordinator, JN, financije, administracija, računovodstvo, komunikacija (PR) itd.), organizacija sastanaka, koordinacija na svim razinama tima	Primjer uloga: podrška u provedbi nabave, planiranju financija, računovodstveno savjetovanje i podrška u osiguravanju revizorskog traga, specifična znanja (napredne mreže, blockchain, IKT, zelena tranzicija i sl.)
Razina obuhvata uloge: srednja	Razina obuhvata uloge: visoka	Razina obuhvata uloge: niska/specifična

Primjer organizacije usluge vanjskog upravljanja

PILOT PROJEKT UVOĐENJA NAPREDNIH MREŽA

PODRŠKA U UPRAVLJANJU

- Plan provedbe
- Upravljanje rizicima
- Upravljanje promjenama
- Praćenje napretka provedbe

PROVEDBA UGOVORA

- Praćenje ispunjenja obveza
- veće i manje izmjene
- dokumentiranje troškova
- potraživanja i sporovi

JAVNA NABAVA

- Podrška u pripremi općih i specifičnih dijelova dokumentacije
- Podrška tijekom provedbe postupaka nabave (pojašnjenja, povjerenstvo)
- Ugovaranje

FINANCIJSKO UPRAVLJANJE

- Praćenje novčanog tijeka i izvršenja
- Priprema svih financijskih izvješća
- Podrška u kontroli računa i dokumentacije
- Knjigovodstveno savjetovanje

SPECIFIČNA STRUČNA POTPORA I JAČANJE KAPACITETA

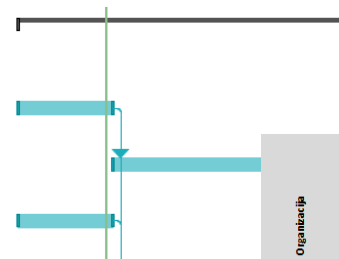
- Analiza teh. specifikacija i opcija ugradnje opreme
- Izrada funkcionalnih zahtjeva
- Edukacije i treninzi

Aktivnost 1 - Podrška u upravljanju

- Redoviti tjedni sastanci, sastanci s koordinatorima, plan rada s mjesečnim/kvartalnim praćenjem i ažuriranjem
- Planiranje radnih zadataka i vremena potrebnog za izvršenje (Zahtjevi)*
- Analiza dokumentacije, nadogradnja sustava za upravljanje rizicima
- Alati za vremensko praćenje projekta
- Izvješća o napretku provedbe (ZNS)

42		3.2. Automatizacija SN postrojenja pomoću sklopnih blokova	705 days	Mon 20.4.20	Sat 31.12.22
43		3.2.1. Nabava sklopnih blokova	206 days	Mon 20.4.20	Sun 31.1.21
44		3.2.1.1. Isporuka sklopnih blokova	24 mons	Mon 1.2.21	Fri 2.12.22
45		3.2.2. Nabava sekundarne opreme - upravljački ormarići	10,3 mons	Mon 20.4.20	Sun 31.1.21

Red. br.	Naziv stavke troškovnika	Okvirna količina dana	Broj dana Q2	Zahtjev za plan rada 3	Zahtjev za plan rada 5
	Ključni i dodatni stručnjaci				
1	Koordinacija projektom (administriranje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava)	449	13,00	0,00	0,00
KS1	Jelena Kljaić Šebrek	149	2,00		
KS2	Mario Protulipac	80	1,50		
KS3	Hrvoje Rosandić	80	0,00		
KS4	Mladen Perkov	40	0,00		
DS	Dodatni stručnjaci-Martina Špirelja	100	9,50		

Organizacija	Organizacijska jedinica	Ime i prezime	Napomena	Odgovornost				Kontakt informacije	
				Voditelj projekta / Voditelj	Voditelj projekta / Voditelj	Tit. na realizaciji Ugovora / Nadzornik	Voditelj projekta / Priznati izabranik		Priznati im. Priznati izabranik
HEP ODS	SUI	Krešimir Ugarković		x				Voditelj kravnog tima na projektu	Kresimir.Ugarkovic@hep.hr
HEP ODS	SUP	Dražen Šimić			x			Odgovorna osoba na realizaciji ugovora	Drazen.Simic@hep.hr
HEP ODS	SUI	Katarina Dundović				x		Koordinator točke 1. troškovi (administriranje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava)	Katarina.Dundovic@hep.hr
HEP ODS	SUI	Margareta Liška					x	Koordinator točke 1. troškovi (administriranje ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava)	Margareta.Liska@hep.hr
HEP ODS	SN	Mira Pezelj					x	Koordinator točke 2. troškovi / Povjerenik / provedba postupka javne nabave	Mira.Pezelj@hep.hr
HEP ODS	SMPT	Zdravko Lipošćak					x	Koordinator točke 3. troškovi / PA1 - Napredna mjerna infrastruktura	Zdravko.Liposcak@hep.hr

Aktivnost 2 - Provedba ugovora

- Praćenje ispunjenje obveza definiranih ugovorima i davanje preporuka za osiguranje ispunjenja obaveza
- Podrška u pripremi većih i manjih izmjena ugovora
- Podrška u uspostavi i održavanju adekvatnog revizijskog traga vezanog za provedbu pojedinog ugovora
- Podrška pri provedbi praćenja napretka ugovora sklopljenih s odabranim ponuditeljima i izvješćivanju
- Podrška pri postupcima potraživanja i sporova
- Podrška u praćenju prihvatljivosti aktivnosti ugovora i pripadajućih troškova za EU sufinanciranje

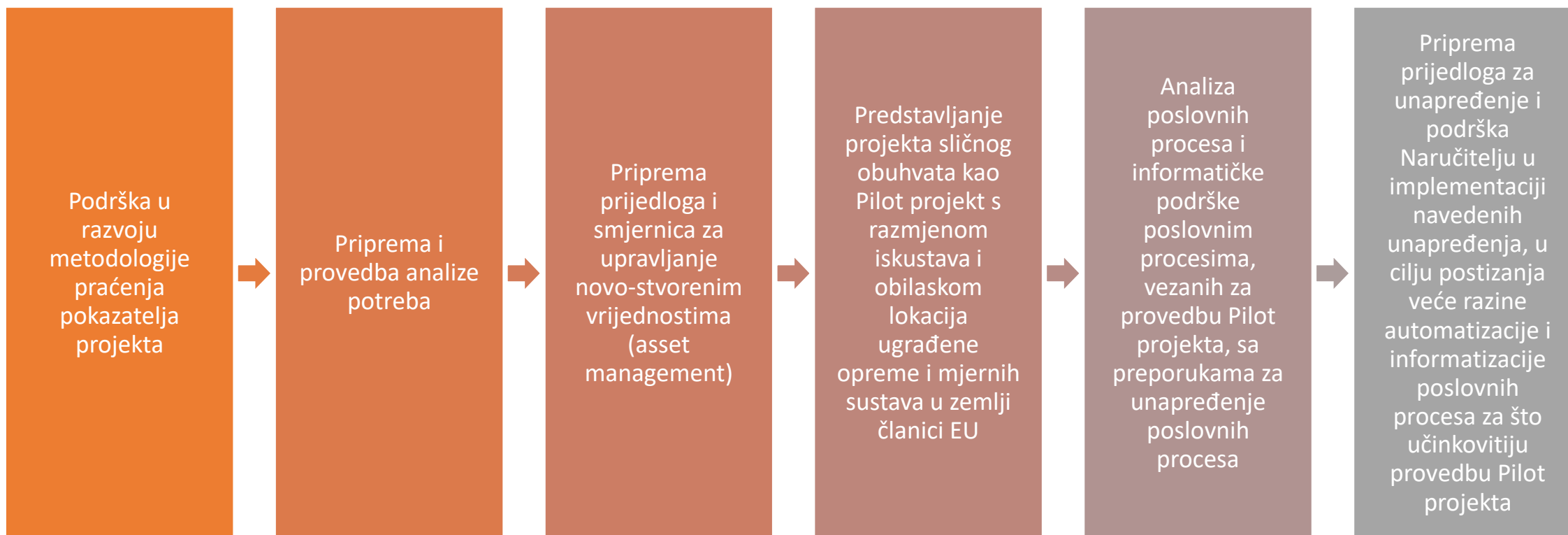
Aktivnost 3 - Javna nabava

- Specifična za područje financiranja iz EU fondova
- Podrška u odgovorima na žalbe tijekom postupka nabave
- Podrška tijekom postupka odabira u postupcima javne nabave
- Podrška tijekom sklapanja ugovora s odabranim ponuditeljem i provjeri jamstava traženih kroz dokumentaciju o nabavi, odnosno sklopljeni ugovor
- Praćenje realizacije Plana nabave projekta
- Podrška tijekom svih procesa kontrola koje provode nadležna tijela (ex-ante, ex-post, revizije, kontrole na licu mjesta).

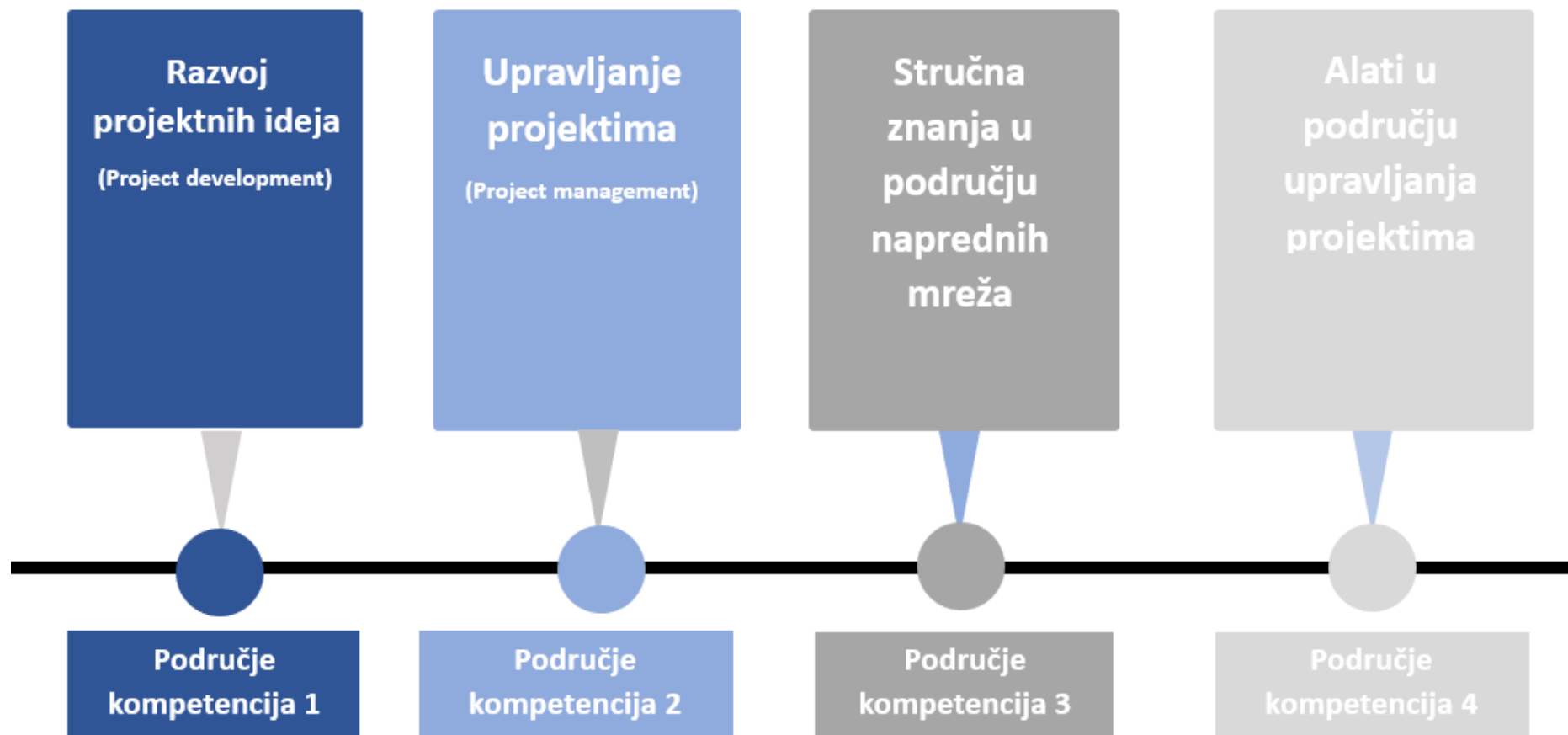
Aktivnost 4 - Financijsko upravljanje

- Podrška u pripremi i pravovremenom podnošenju Zahtjeva za nadoknadom sredstava
- Podrška u pripremi svih potrebnih izvješća sukladno odredbama Ugovora o dodjeli bespovratnih sredstava, što uključuje redovna Izvješća o napretku te Završno izvješće
- Podrška u pripremi prognoze novčanih tokova pojedinih ugovora i Pilot projekta u cijelosti
- Podrška u kontroli računa i dokumentacije vezano uz plaćanja, isporučenih od strane pružatelja usluga i dobavljača opreme
- Podrška u dokumentiranju troškova osoblja angažiranog na Pilot projektu
- Savjetovanje vezano uz knjiženje poslovnih događaja sukladno proračunskom računovodstvu (faktura, bankovnih izvoda i drugo) vezano uz Pilot projekt.

Aktivnost 5 - Specifična stručna potpora

Jačanje kapaciteta korisnika

Edukacije

- Korištenje sustava eFondovi u provedbi projekata financiranih iz Europskog fonda za regionalni razvoj
- CIM tehnologije
- Projektno – usmjerena organizacija poduzeća i vanjski izvori financiranja
- Blockchain tehnologije
- ....

Ciklus radionica Razvoj projekata financiranih iz EU fondova

- +20 polaznika
- 4 radne skupine
- 4 projektna prijedloga
- Primjena metodologije upravljanja projektnim ciklusom

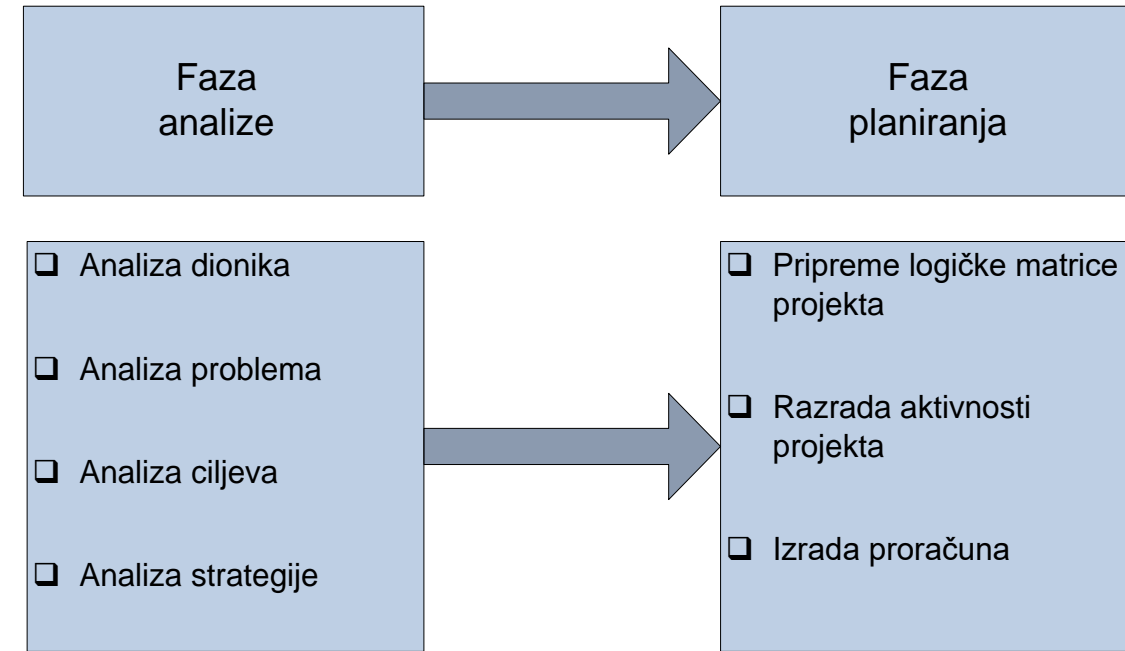
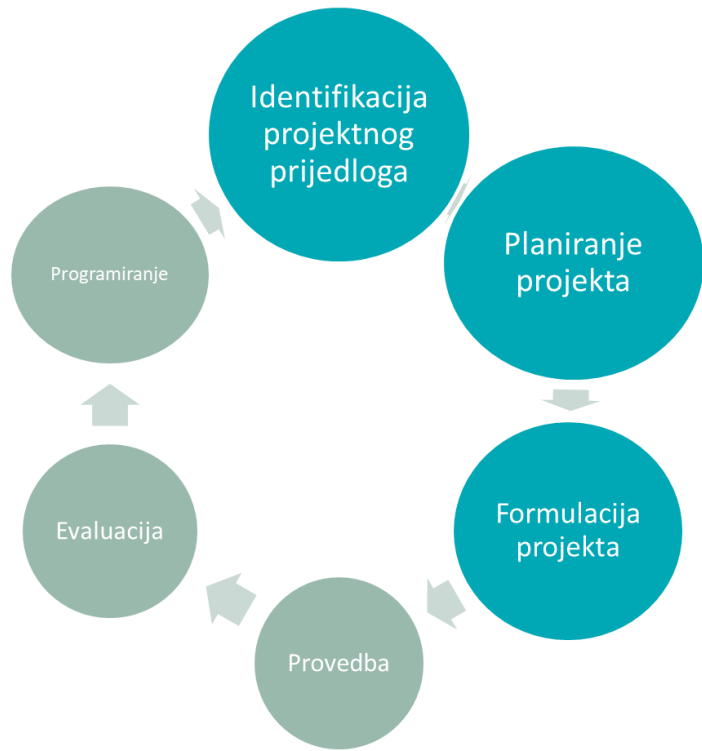
Razvoj i uvođenje programske aplikacije Registar kvarova u cilju unaprjeđenja upravljanja imovinom u HEP ODS d.o.o.

Integracija procesnih mreža na razini grupa područja HEP ODS-a

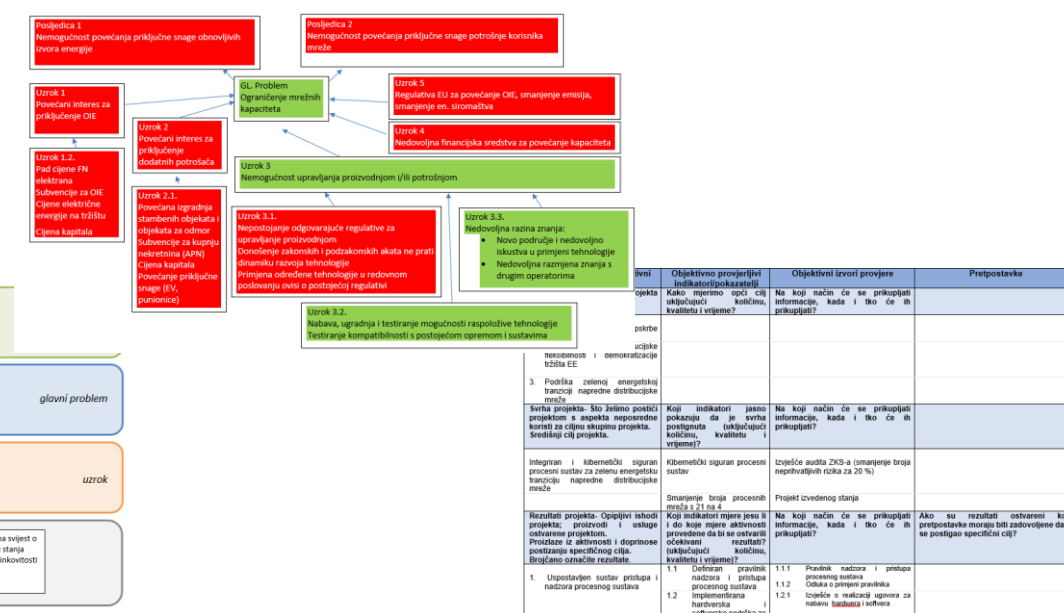
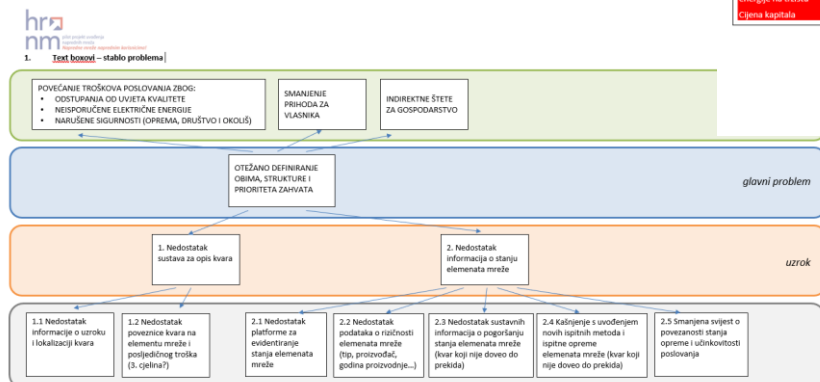
Modernizacija mreže za zaštićena prirodna područja i Natura područja – za područje Delta Neretve

Podrška upravljanju proizvodnjom i potrošnjom električne energije

Dionik	Interesi i očekivanja od projekta, koristi	Problemi i ograničenja	Mogući odgovor na interese, potencijale i nedostatke dionika (mjere)
Elektrodalacija Split - TJ Metković - TJ Ploče	- Modernizacija postojeće mreže (primjena dugoročnih rješenja win-win ods-ptice) - Povećanje sigurnosti i kvalitete opskrbe kupaca el. Energijom - Smicanje gubitaka u mreži, broja kvarova, olakšano održavanje - Usklađivanje sa zakonskim zahtjevima iz područja zaštite prirode (Pravilnik za Natura 2000 POP- problem elektrokcije) - Pozitivan PR (cijlano brendiranje ODS-a kao bit friendly tvrtke i lidera u očuvanju prirode na ovim područjima brdovitog balkana)	- Glavnina distribucijske mreže građena puno prije uspostave Natura 2000 područja i legislativne koja uvjetuje izgradnju vodova na siguran način za ptice - Stradavanje strogo zaštićenih vrsta ptica (kolizija sa zakonskim zahtjevima, rizik od kazni) - Negativan PR tvrtke (ograničenja za suradnju sa sektorom zaštite prirode) - Kvarovi i prekidi u napajanju - Nedovoljna osviještenost i poznavanje ove problematike na razini tvrtke i drugih dionika (nadležna tijela, projektanti, kooperanti...) - Javna tijela i ostale zainteresirane strane nisu dovoljno informirani o djelokrugu rada HOPS-a i HEP ODS-a	- Modernizacija postojeće mreže - Osiguranje preduvjeta za izvedbu novih dionica na siguran način za ptice (interni pravilnik o izgradnji mreže unutar Natura 2000 područja) - Edukacija radnika unutar tvrtke kao i suradnika
HOPS	Usklađivanje sa zakonskim	Stradavanje strogo zaštićenih vrsta ptica	Mitigacijske mjere za održavanje kvaliteta stanja

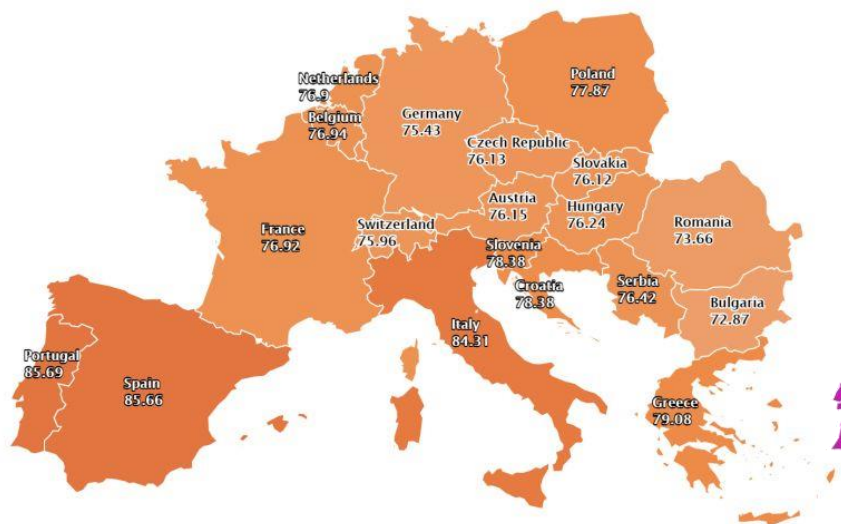

Izvori	Objektivno provjerljivi indikatorji/kazalnici	Objektivni izvori provjere	Pretpostavke
Opseka	Kako mjerimo opći cilj uključujući količinu, kvalitetu i vrijeme?	Na koji način će se prikupiti informacije, kada i tko će ih prikupiti?	
iskrse			
iskrse			
3. Povećana zelena energetska tranzicija napredne distribucijske mreže	Koji indikatori jasno pokazuju da je svrha postignuta uključujući količinu, kvalitetu i vrijeme?	Na koji način će se prikupiti informacije, kada i tko će ih prikupiti?	
Integriran i kibernetički siguran procesni sustav za zelenu energetska tranziciju napredne distribucijske mreže	Kibernetički siguran procesni sustav	Izvođenje sustava ZEB-a (smanjenje broja neprihvatljivih rizika za 20%)	
Rezultati projekta- Opipljivi ishodi projekta- proizvodi i usluge ostvarene projektom. Proizvod i aktivnosti i doprinosi postizanju specifičnog cilja. Brojčano označeni rezultati	Koji indikatori mjere jesu li i do koje mjere aktivnosti provedene da bi se ostvarili očekivani rezultati? (uključujući količinu, kvalitetu i vrijeme)?	Projekt izvedenog stanja	Ako su rezultati ostvareni koje pretpostavke moraju biti zadovoljene da bi se postigao specifični cilj?
1. Uspostavljen sustav pristupa i nadzora procesnog sustava	1.1. Uspostavljen pravilnik nadzora i pristupa procesnog sustava 1.2. Implementirana hardverska i softverska opreka za	1.1.1. Priručnik nadzora i pristupa procesnog sustava 1.1.2. Izvješće o realizaciji ugovora za nabavu sustava i softvera	

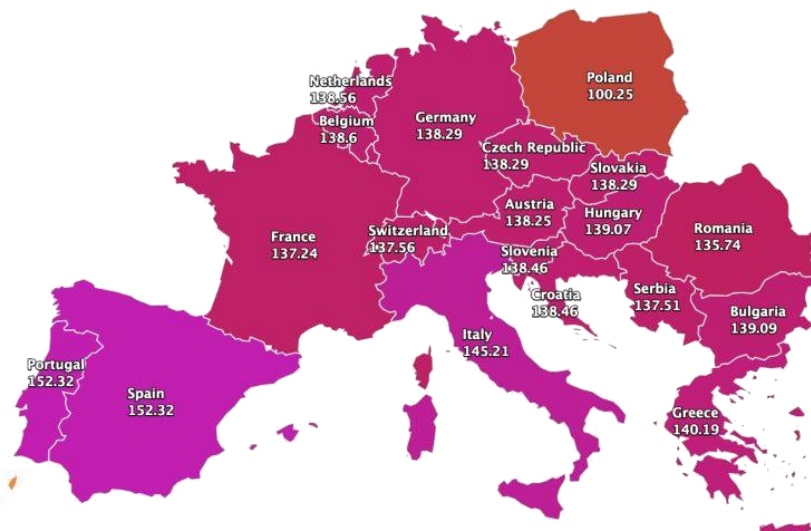
Koji su sadašnji i budući izazovi HEP ODS-a

- Povećanje volatilnosti energetskega tokova na distribucijskoj mreži
- Rast opterećenja sustava (Obnovljivi izvori energije / Punionice EV)
- Uvođenje novih energetskega djelatnosti
- Porast količine podataka iz elektroenergetskog sustava

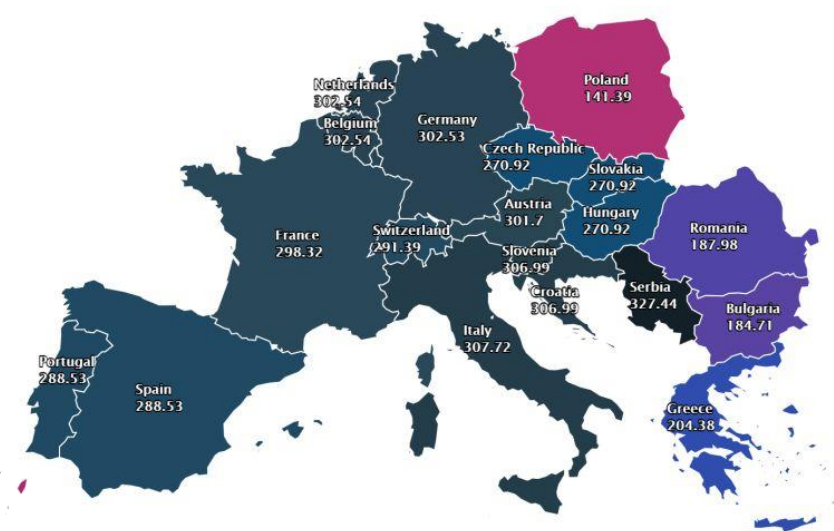
Average day-ahead electricity prices for 2021-06-14 → 2021-06-20

Day-ahead average prices for 2021-09-10

Day-ahead average prices for 2021-10-07

Budućnost energije je „4D”

- **Dekarbonizacija**
  - Smanjenje emisija stakleničkih plinova
    - Tranzicija EES sustava prema nisko ugljičnim tehnologijama
    - Energetska učinkovitost u zgradarstvu, transport i industriji
  - Zeleni dobavni lanci
- **Decentralizacija**
  - Priključak većeg broja izvora i spremnika električne energije
    - Uklanjanje tehničkih i administrativnih prepreka
    - Uvođenje novih mehanizama vođenja sustava
- **Deregulacija**
  - Aktivno sudjelovanje većeg broja korisnika mreže
    - Uvođenje novih tržišnih i uslužnih funkcija
- **Digitalizacija**
  - Sustavno prikupljanje, obrada, kontrola i razmjena informacija
    - Intenzivna razmjena podataka između svih tržišnih sudionika
    - Implementacija sustava naprednih mjerenja

Digitalizacija – Deregulacija - Decentralizacija

Podrška upravljanju proizvodnjom i potrošnjom električne energije

Digitalizacija

Razvoj i uvođenje programske aplikacije Registar kvarova u cilju unaprjeđenja upravljanja imovinom u HEP ODS d.o.o.

Dekarbonizacija

Modernizacija mreže za zaštićena prirodna područja i Natura područja – za područje Delta Neretve

Digitalizacija

Integracija procesnih mreža na razini grupa područja HEP ODS-a

Zaključci

Projekt je vlasništvo cijelog poduzeća, ne samo projektnog tima koji njime upravlja. U razvoj i provedbu projekata treba biti uključen širi krug dionika

---

S povećanjem broja projekata (internih i onih s vanjskim izvorima financiranja), poduzeća moraju razvijati projektnu kulturu

---

Organizacijske promjene iz funkcijskih u projektne strukture su dugotrajan proces u kojem značajnu ulogu igra ured za upravljanje projektima (PMO)

Potrebno je osigurati kvalitetnu informiranost zaposlenika na svim razinama o provedbi i važnosti pojedinih projekata za ostvarivanje strateških ciljeva

---

Kontinuirano jačanje kapaciteta zaposlenika u dijelu pripreme i provedbe projekata preduvjet je bez kojeg nema kvalitetne projektne organizacije

---

Zaključci (2)

U projektnom timu uz interno osoblje mogu sudjelovati i vanjski stručnjaci. Prilikom ugovaranja vanjskih stručnjaka potrebno je precizno definirati obuhvat posla i odgovornosti

---

Prilikom definiranja opisa posla za vanjske stručnjake ostaviti prostor za fleksibilnost (nemoguće je unaprijed predvidjeti sve potrebe i intenzitet pojedinih aktivnosti/usluga) – Početno izvješće, početni sastanak

---

Na razini projektnog tima, potrebno je uspostaviti redovitu komunikaciju (sastanci, „uredovno vrijeme”, mailing liste). Projekti ne smiju imati nižu razinu prioriteta od operativnih zadataka

---

Držite upravljačke strukture informiranima i dozirajte količinu informacija koje usmjeravate prema upravi

---

Uspostavite način dijeljenja dokumenata (*document management*) i ustrajte u redovitom ažuriranju. Koristite nove (IKT) tehnologije, ali neka iste ne budu same sebi svrha

---

U projektima je potrebno razmišljati i o dodanim vrijednostima koje ne pišu u ugovorima, ali pozitivno utječu na društvo, zaposlenike, okoliš (horizontalni prioriteti)

Kontakti

Mario Protulipac (KS2),

Mario.Protulipac@wyg-c.eu

Sadržaj prezentacije isključiva je odgovornost korisnika, HEP ODS d.o.o.

Hvala na pozornosti

